KURJER WARSZAWSKI

D. 20. Grudnia. — Rok 1835. Niedziela. № 339 Jutro, S. Tomasz Apostoł. Przesilenie dnia z nocą.

Najiaśniejszy PAN raczył, P. Józefa *Stefaniego* Nauczyciela śpiewu w Gimnazjum Woiewódzkiem Warszawskiem, obdarzyć najmiłościwiej pierścieniem brylantowym, za napisanie Mszy na uroczystość pełnoletności J. C. M. NASTĘPCY TRONU.

Najiaśniejszy CESARZ i KRÓL Jmć, raczył najłaskawiej udzielić pensje emerytalne: Pani Juljannie z Maxów *Welke*, wdowie po Kommissarzu wydziału Administra: w Kommissji woie: Kaliskiego, przez wzgląd na 24 letnią iej męża służbę, zł. 2275, z których zł. 1043 z funduszów stowarzy: a zł. 1232 w drodze łaski z funduszów skarbu publ: w połowie dla niej, w połowie zaś dla dzieci Pana *Welke*, to iest dla córki z 2go małżeństwa iego Wilhelminy, oraz dla 4ga dzieci z ostatniego małżeństwa. — Pozostałym 4gu dzieciom po Michale *Skałeckim* Kanceliście Urzędu Munic: Miasta Lublina, to iest z pierwszego małżeństwa iego z Elżbietą z Hajderów, *Ludwice*, *Felixowi* i *Michałowi*, oraz z 2go małżeństwa z Salomeą z Nawrockich, iuż nieżyiącą, synowi *Władysławowi*, przez wzgląd na 22 letnią ich ojca służbę, zł. 307 gr. 14, z których zł. 92 gr. 14 z fundu: miejskich, zł. 137 z fund: stowarz: a zł. 108 z fund: skarbu public:. — Pani Marjannie z Szokalskich *Boczylińskiej* wdowie po Burmistrzu Miasta Kraśnika, przez wzgląd na przeszło 20 letnią iej męża służbę, zł. 250, z których zł. 113 z fund: stowarzyszenia, a w drodze łaski zł. 75 z fund: miejskich i zł. 62 z fund: skarbu publicznego w połowie dla niej, w połowie zaś dla syna *Ignacego*.

Dla Instytutu moralnie zaniedbanych dzieci od K. T. złożono w Redakcji Kurjera zł. 5. — Księgarnia Aug. Em. *Gliksberga*, przy ulicy Miodowej pod filarami, ma honor polecić się Szanownej Publiczności z znacznym zapasem książek edukacyjnych, ozdobionych pięknemi obrazkami i t. d. w językach polskim, francuz:, angiel: i niemiec:, mogących służyć Dzieciom za najprzyiemniejszą na nadchodzące święta *Kolendę*. Taż księgarnia niemniej zaopatrzoną iest w rozmaite dzieła, almanaki i t. d. ozdobione przepysznemi rycinami, w pięknych oprawach, które mogą być ofiarowane osobom dorosłym iako podarunek. Ceny na wszystkie te dzieła są ustanowione iak najumiarkowańsze. — W fabryce wyrobów metalowych i lakierowanych C. F. *Mintera* przy ulicy S. Krzyzkiej Nr 1337, ukończono 2 nowe *Zabawy matematyczne*, to iest: *Łamigłówkę Solidometryczną* i *Zabawę Architektoniczną*; składaią się one z kilkunastu ciał różnego kształtu, z których podług wzorów dołączonych, można ułożyć rozmaite figury bryłowe, budowle i t. p. — Księgarnia G. *Senewalda* przyjmuie prenumeratę zł. 18, na nowe w Lwowie w miesiącu Lutym lub Marcu r. p. wychodzące dzieło Adama *Kasperowskiego*, pod t. „Rozbiór Apparatów Gorzelnianych“ przytem: „Nauka Gorzelni parowych drewnianych,“ drugie wydanie w 3ch częściach; pomnożone nowemi odkryciami w zacierach, tak gotowanych iak i surowych kartofli, w przekropleniu, i o sposobie robienia drożdży bez piwa i bez surogatów; tudzież o myciu owiec i praniu wełny po strzyży w ciepłej wodzie w tychże samych naczyniach gorzelnianych; iak i inne wynalazki mechaniczne, 10ma rycinami objaśnione; także objaśnienie sposobu robienia wódki z krochmalu w naczyniach o połowę mniejszych, iak i robienie wódki z melassu, albo użycia tejże do wykarmienia bydła lub owiec. — Wczoraj w wielkim Teatrze po *Nauce mężom*, przywołani JPanna *Żuczkowska* i JP. *Bogusławski*, a po *Krzyżyku złotym*, JPanna *Daszkiewiczówna*, oraz

JPP. *Żółkowski* i *Szymanowski*. — Leon *Żurkowski* Tancerz Teatru wielkiego, oraz Nauczyciel tańców pokoiowych, uwiadamia Osoby maiące chęć pobierania lekcji, iż mieszka przy ulicy Krak: Przedm: Nr 377 wprost Poczty. — Dokładne wyrachowanie czyli *Skorowidz* wygranych summ pieniężnych w loterją klassyczną dla graiących użyteczny w tem: że łatwo dostrzedz można, ile wygrywaiący po potrąceniu procentu na Numer trafiony odebrać ma. Rocznik wyciągniętych Numerów w loterją liczbową od 1807 r. z objaśnieniem i kombinacją gry. Sennik nowy. Elementarz łaciński i polski i t. p. artykuły, oraz Szemata do spisu ludności dla M. Warszawy i W. Wójtów Gmin potrzebować się mogące; sprzedaią się w Drukarni w Rynku Starego miasta Nr 61, i w Księgarni B. *Szczepańskiej* przy ulicy S. Jańskiej Nr 12, po cenie zwyczajnej. — Na ostatnich targach Warszawskich płacono za korzec Żyta zł. od 7 gr. 20 do 8 gr. 20. Pszenicy od 12 do zł. 14 gr. 7 i pół. Jęczmienia od 10 do 11. Owsa od 5 i pół do 6. Siana furę iednokonną od 11 do 16, parokonną od 18 do 24. Słomy furę od 6 do 10. — Łaskawych Prenumeratorów Kurjera Warszawskiego, uprzejmie upraszą Redakcja o wczesne oświadczenie w kantorach stolicy i na pocztamtach, czy będzie Ich wolą od następnego kwartału utrzymywać toż pismo. — W *Krakowie* w kilku przedstawieniach zdumiewali widzów P. Jan *Djupui* i Fanna Katarzyna *Teucz*, nadzwyczajną siłą; odjechali do *Lwowa*.

Z Petersburga. — Dnia 6 b. m. Posłowie *Angielski*, *Duński*, *Saski*, *Neapolitański* przedstawieni byli J. C. W. W. Xciu MICHAŁOWI. — P. *Cyno* znakomity Kupiec z *Taganrogu*, ma zamiar założyć w *Erzerum* znaczny dom handlowy z *Persją*.

Niemcy. — Cesarz *Austrjacki* swego Brata stryiecznego Arcy-Xięcia *Fryderyka*, 3go Syna Arcy-Xięcia *Karola*, mianował Kapitanem okrętu, z powodu iego nadzwyczajnego postępu w nauce marynarki. — W *Wiedniu* od nieiakiego czasu wszystkie szpitale są choremi przepełnione. Wiele osób tak w szpitalach iak w różnych domach umiera na febrę nerwową. — Gazety Niemieckie wiele piszą o nowym ważnym wynalazku przez Zegarmistrza *Marczal*, to iest że kolej żelazna razem postępnie z powozem! Wynalazca otrzymał patent swobody w *Belgji*. — Ważniejsze artykuły układu małżeństwa Xcia *Koburskiego* z Królową *Donną Marją* maią być takie: Xiążę ma mieć tytuł Jego Królewskiej Mości Xcia *Bragancy*, a gdy się urodzi Następca tronu, w ten czas mąż Królowy przybierze tytuł Króla *Portugalskiego*, rządzić atoli nie będzie sam lecz wspólnie z Królową, a po iej zgonie iako Opiekun Następcy. Pensji pobierać ma miljon złp., lecz zrzecze się znacznego maiątku w Węgrzech. — Dnia 16 b. m. Poseł Angielski Lord Wiljam *Russel*, miał pierwsze posłuchanie u Króla Jmci *Pruskiego*. — Do Berlina przybył Poseł Belgicki Hr. *Belle*.

Włochy. — Znowu nie iest pewnem kiedy Francuzi opuszczą *Ankonę*. — *Ojciec S* cierpi ból w twarzy.

Hiszpanja. — Dzienniki Paryzkie znowu powstaią na postępowanie Jenerała *Miny*, a najbardziej za ogłoszenie Katalonji w stanie oblężenia.

Anglja. — Wysłane 150 nierządnic i zbrodniarek z Anglji do wysp odległych, postradały życie, gdyż rozbił się na morzu okręt na którym płynęły. — Gazeta *Czas* przewiduie, że wojna Francuzów z *Abdel Kaderem* nie będzie korzystną dla pierwszych, inna gazeta Londyńska twierdzi, że Xżę *Orleański* miał rozpocząć układy z tym wodzem Arabów, gdyż 30,000 wojska będącego pod dowództwam Marszałka *Klozel* iest niedostatecznem. — Poseł Francuzki Hrabia *Sebastjani* miał naradę z Lordem *Melburn*, a następnie z Posłem Stanów zjednoczonych. — W ciągu tego roku umarło 6 Admirałów, 2 Wice-Admirałów i 4 Kontr-Ad-

mirałów Angielskich. — 18 Przedstawień opery *Żydowka* w Londynie, przyniosły dochodu 312.800 złp. — Mówią w Londynie, że podróże Xżnej *Beiry* miały za główny cel starać się o zasiłki pieniężne dla *Don Karola*, co też skutkowało i skarb *Don Karola* iest teraz znacznie pomnożony. — Zawarto nakoniec układ z *Kaframi*, którzy przyrzekli być odtąd wiernemi rządowi Angielskiemu i oddać broń wszelką, a nawet oświadczyli że przyjmą wiarę chrześcjańską. Gubernator Angiel: nawzaiem przyrzekł w imieniu swego Rządu zachować ich prawa. — W *Montewideo* d. 15 Września morze tak opadło, że okręty osiadły na lądzie! Takiego zdarzenia nikt niepamięta.

Francja. — D. 11 b. m. Król dał posłuchanie Posłom *Angielskiemu* i *Pruskiemu*, po czem pracował z Ministrami handlu i wojny. — Xżna *Talejrand* umarła przeżywszy lat 74, pochodziła z rodziny Duńskiej; od lat wielu była w separacji z mężem. — Dzienniki Paryzkie twierdzą, że stany zjednoczo: Ameryki wiele by straciły, rozpocząwszy wojnę z Francją, zwłaszcza co do stosunków handlowych. — Telegraf doniosł z Afryki, że 26 z. m. wojsko Francuzkie znajdowało się nad rzeką *Tlele*. Xżę *Orleański* iest zdrów. Wojsko musi przebywać góry i przykre drogi nim dojdzie do *Maskary*. — Hrabiego *Espana* przywieziono do cytadelli w *Lil*, gdzie zostaie pod ścisłym dozorem.

Turcja. — Gazeta Turecka donosi, co następuie: Sułtan wydał do Wielkiego Wezyra następuiący firman: „Ponieważ skarb nasz państwa (Miri) od nieiakiego czasu nie iest tak administrowany, iak się należy, tak dalece, że wiele należących doń wydatków staie się ciężarem naszego urzędu mennicy, i długi nawet narosły, przeto iest naszą wolą, ażeby celem przyszłego lepszego administrowania przychodów i wydatków i celem umorzenia długów, ustał urząd pefterdara skarbu i ażeby interesa naszego skarbu (Miri) z owemi naszego urzędu mennicy połączonemi zostały. W tym celu nowy urząd pod tytułem defterdarjatu mennicy rozkazuiemy zapisać, w listę promocji, między urzędy pierwszej godności i wzywamy ciebie, ażebyś Ali Risa Efendemu, dotychczasowemu dyrektorowi mennicy, którego za zdolnego i doświadczonego w tym zawodzie uznaliśmy, tę godność nadał. Przytem zawiadomisz pierwszego defterdara, Ali Redszyb beia, że iemu, iako weteranowi w służbie z owych 20,000 piastrów, które iako płacę roczną pobierał, pozwalamy na pobieranie dalej połowy płacy, to iest 10,000 piastrów.“

Rozmaitości. — Cesarsko-Rossyjski Łowczy nadworny Paweł *Demidow* kupił ów sławny Dyament zwany *Sansi* za pół miljona rubli. Ten kosztowny kamień pochodzi z Jndji wschodnich i iuż od 400 lat znajduie się w Europie. *Karol śmiały* Xżę Burgundji był pierwszym iego posiadaczem, nosił go na hełmie i w bitwie pod *Nansy* w roku 1477 został zabitym, żołnierz Szwajcarski znalazł ten brylant i przedał go pewnemu Duchownemu za złoty 1,! W roku 1489 był on własnością *Antoniego* Króla Portugalskiego, który potrzebuiąc pieniędzy przedał go pewnemu Szlachcicowi Francuzkiemu za 100,000 fr., później nabył go spadkowym sposobem Francuz Mikołaj Haclej *Sansi* i od niego ten brylant ma nazwisko. Gdy *Sansi* był Posłem w *Soloturn*, zażądał *Henryk* 3ci od niego tego kamienia na zastaw ażeby na niego pieniędzy pożyczyć, *Sansi* posłał Królowi przez służącego, lecz ten został od zbójców napadniętym w drodzę, w obawie żeby tak kosztowny klejnot niestracić, połknął go, lecz został przez zbójców zamordowanym, *Sansi* dowiedziawszy się starał się tylko o trupa nieboszczyka, iakoż skoro go przywieziono kazał go exenterować i znalazł tenże brylant. W r. 1688 posiadał go *Jakób* 2 Król Angielski, kiedy przybył do Francji; później był on własnością *Ludwika* 14; *Ludwik* 16 miał go w koronie w czasie koronacji; ten brylant ma kształt gruszki, iest najczyściejszej wody i waży 53 i pół karatów i

niezaprzeczenie wart więcej iak pół miljona rubli.

Właścicielom Gorzelń i Gorzelanym niniejszym mam honor podać do wiadomości, że za wynagrodzeniem 40 Dukatów a to w 2ch ratach po 20 dukatów płacić się maiących, które po dokładnej próbie najpóźniej w 4ch tygodniach po otrzymanej instrukcji płacić się winny; z tem zastrzeżeniem, aby żaden wyiąwszy mnie samego, w przeciągu lat 3, trzeciego nie nauczył; wskaże podpisany taki sposób nowo wynaleziony za granicą, że każda gorzelnia tak ze zboża iako i kartofli, bez piwnych i fontowych drożdży, z największą korzyścią pędzona być może i musi Spirytus, gdzie nietylko oszczędzaią się drożdże, lecz ieszcze z korca 1go kartofli miary Warszawskiej 4 1/2 do 5 garcy okowity otrzymać można. Co zaraz podanej instrukcji i nauce każdemu gorzelnianemu rezultat się okazać musi; gdyby zaś iaka mogła zajść pomyłka z niedokładnego wyrozumienia rzeczy, natenczas za wynagrodzeniem kosztów podróży, wskażę na miejscu i nauczę iak sobie postępować. Wzywam tedy uprzejmie JJWW i WW. Panów którzyby mieli chęć nabycia tej wiadomości i sztuki, aby się iak najprędzej do mnie zaadressować raczyli; później bowiem rozpoczynam me dzieło i niemógłbym tak prędko, poruczonemu na siebie obowiązkowi zadosyć uczynić. 2) Udzielam także i wskażę sposób za wynagrodzeniem 5 dukatów i opłaceniem porto z bardzo małym kosztem i iednym człowiekiem iak najlepiej Rum Jamajka fabrykować, gdzie ieden Oxeft wartości być może od 300 do 400 złp: lepszego rumu. 3) Od dnia 15 Stycznia 1836 r. wydam Książkę w cenie dukatów 3, podług której każdy mniej umieiętny nauczyć się może podług najnowszej metody, tak w małej iako i wielkiej ilości, najlepszy Ocet francuzki. W tymże czasie wydam dziełko w tejże cenie, o skrytościach dotychczasowych dystylowania wódek i wskażę środki, za któremi iak najlepiej i najprędzej każdy Spirytus tak na zimno iako i na ciepło rozebrać można i rozmaite Likiery Cogneus, francuzkie Wódki, Ratafjąi dubeltowe Wódki dystylować można. Zamawiam sobie, iż życzący podobne 2 Książki, przy deklaracji złożyć ma 4tą część, na koszta druku, i t. p. a to najdalej do Nowego Roku 1836. Ponieważ więcej Książek nie będzie się drukować, iak tylko te co będą w tym czasie prenumerowane. Mieszkam na teraz przy ulicy Zakroczymskiej pod Nr 1834. — *Ritter* z Prus Fabrykant Octu i Araku.

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Bujno Dziedzic z Drezna, Krukowiecki b. Jenerał z Wołogdy, Francen Alex: Jnspektor Konsul, Chomińksi Sztabs Kapitan Sztabu Jlnego, i Helwege Lorenc Kupiec z Berlina.

DONIESIENIA.

W dobrach Wolskie przy trakcie Kaliskim między Ołtarzewem a miastem Błoniem leżących, na rzecz Skarbu i Towarzystwa Kredytowego zaięte objekty, to iest: Zboże różnego gatunku w ziarnie, oraz Słoma zbywaiąca od potrzeby gruntowej, sprzedane będą przez publiczną licytacją, odbyć się maiącą w tejże wsi Wolskie d. 11/23 Grudnia r. b. 1835 zaczynaiąc od godz: 9 z rana w zabudowaniu dworskim. Także w tym terminie dochód z Propinacji i Wiatraka wypuszczony będzie w roczną dzierżawę, co podaie do publicznej wiadomości Administrator tychże dóbr. Sekwastrator Obwodu Warszawskiego Wolański.

APTEKA w mieście Powiatowem Kozienicach iest od dnia 1 Stycznia r. 1836 do wydzierżawienia na lat 6. Życzący sobie takową wydzierżawić, raczy się zgłosić do podpisanego Opiekuna nieletnich SSrów, gdzie o warunkach i stanie przekonać się może. S. Kwaśniewski Aptekarz w mieście Woiewódzkiem Radomiu.

WIEŚ na sprzedaż o 2 mil od Twierdzy Georgiewskiej, o 6 od Warszawy, 100 korcy wysiewu, Pistorjusz, 24 włók helm: boru, można drzewem lub cegłą największy handel z Twierdzą prowadzić. Wiadomość każdego czasu pod Nr 1346 Lit: B przy ulicy Mazowieckiej u zarządzaiącego domem lub w Płocku u Patrona W. Borzęckiego.

Podaie się do publicznej wiadomości, iż dnia 17/29 m. i r. b. o godzinie 10 z rana i dni następnych sprzedane zostanie przez publiczną Licytacją w Mieście Łowiczu w Starem Mieście, Pcie Sochaczewskim, zaięte prawnie Wino, w różnych gatunkach iako to: Szampańskie, Stroh - Stein - Wein, Madera, Reńskie, Francuzkie czerwone, i t. p. wszystko w butelkach, maiący chęć nabycia za gotowe pieniądze, zaraz płacić się maiące, przybicie otrzyma. — Sochaczew dnia 30 Listopada/12 Grudnia 1835 r. — *Józef Chełstowski* Komornik przy Sądzie Pokoiu Powiatu Sochaczewskiego.

Dziś rano zimna stopni 11. Wczoraj w południe 7.

TEATR WIELKI. Dziś na żądanie *Jenjusz różowy*. Poprzedzi *Szewc* czyli *Żony przemienione*. — Jutro 4 raz *Ona iest obłąkaną*. *Pan domu*.